

RB MAGAZINE ZINE

Legal

Tax

Audit

Accounting

Consulting

Training

Spis treści

O NAS

Russell Bedford w Polsce 2

REFERAT

Etyczne granice działań pełnomocników profesjonalnych
w sprawach podatkowych i karnoskarbowych - część II..... 3

PODATKI

Luka w VAT będzie szacowana
przez Ministerstwo Finansów 6

Wymiana informacji podatkowych
z USA rząd przyjął projekt ws. FATCA 7

Zakup kilku mieszkań pozwala skorzystać
z ulgi na własne mieszkanie 8

Zmiany dotyczące szacowania podstawy opodatkowania 10

Zmiany w klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania 11

Zmiany w VAT jednak dopiero od lipca 2015 12

Najem samochodów służbowych dla celów prywatnych 14

KARIERA

Aktualne oferty pracy i staży 16

GOSPODARKA

Dług publiczny polski nie wielki jak na Unię 17

Polska wyżej w Indeksie Wolności Gospodarczej 17

RACHUNKOWOŚĆ

Zakres prac audytorów się rozszerzy 18

Wdrożenie systemu controllingu przynosi korzyści
nie tylko dużym firmom 18

SZKOLENIA

Szkolenia wyjazdowe 20

PRAWO

Zmiany zasady odpowiedzialności
za długi spadkowe 21

Delegacja czy oddelegowanie? 22

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji. Opublikowany luty 2015.

7

8

10

NUMER 2
2015

14

20

21

12

Russell Bedford w Polsce

Grupa doradcza Russell Bedford jest członkiem międzynarodowej sieci niezależnych firm doradczych Russell Bedford International, zrzeszających prawników, audytorów, doradców podatkowych, księgowych, finansistów oraz doradców biznesowych. Russell Bedford doradza klientom w ponad **100 krajach** na całym świecie. Grupa posiada ponad **300 biur** i zatrudnia ok. **7.500 profesjonalnych doradców**.

Sieć Russell Bedford już od 30 lat wspiera swoich klientów na całym świecie w budowaniu biznesu opartego na trwałych i pewnych fundamentach.

W Polsce powołaliśmy kancelarię prawną, kancelarię doradztwa podatkowego, kancelarię biegłych rewidentów, biuro rachunkowe oraz biuro analiz finansowych i gospodarczych.

Działamy w Polsce poprzez nasze Biura w: Warszawie, Katowicach, Poznaniu i Gdyni.

Doradzamy kluczowym spółkom w prowadzeniu działalności na rynku polskim i europejskim w różnych dziedzinach działalności. Nasz kapitał doświadczeń może być przydatny w Twoim biznesie.

Russell Bedford w Polsce zajmuje się doradztwem dla wiodących firm polskich i zagranicznych oraz dla instytucji finansowych.

Naszym celem jest poprawa jakości świadczonych usług i dążenie do spełnienia oczekiwań naszych klientów. Swoje usługi oferujemy wszystkim podmiotom, którzy prowadzą działalność gospodarczą niezależnie od ich struktury osobowej czy kapitałowej.

Russell Bedford
Helping to make a difference

LUTY NR 02 (02) 2015

RB Magazine
ul. Marynarska 11, 02-674 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl/pl/glowna/o-nas/rb-magazine

Wydawca

Redaktor Naczelna
Angelika Kozłowska
angelika.kozlowska@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Etyczne granice działań pełnomocników profesjonalnych w sprawach podatkowych i karnoskarbowych - część II

ETYCZNE GRANICE DZIAŁAŃ PEŁNOMOCNIKÓW PROFESJONALNYCH W SPRAWACH PODATKOWYCH I KARNOSKARBOWYCH. GRANICE PRAWIDŁOWEGO REPREZENTOWANIA INTERESÓW KLIENTA, A DZIAŁANIA MOGĄCE WYPEŁNIĆ ZNAMIONA POMOCNICTWA, PODŻEGANIA A NAWET SPRAWSTWA KIEROWNICZEGO W PRZESTĘPSTWACH KARNOSKARBOWYCH. REFERAT ZOSTAŁ WYGŁOSZONY PODCZAS: OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NA UNIWERSYTECIE WARSZAWSKIM NT. PROBLEMY ETYCZNE TWORZENIA I STOSOWANIA PRAWA PODATKOWEGO - WARSZAWA, 16 STYCZNIA 2015 R.

Profesjonalni pełnomocnicy w sprawach podatkowych i karnoskarbowych

Pojęcie profesjonalny pełnomocnik może być rozumiane w sposób wąski lub szeroki. W ujęciu wąskim profesjonalnymi pełnomocnikami są osoby zajmujące się zawodowo świadczeniem pomocy prawnej, czyli jedynie adwokaci oraz radcowie prawni. W ujęciu zaś szerokim do powyższej grupy zalicza się również doradców podatkowych i rzeczników patentowych, czyli osoby wykonujące swoje czynności odpłatnie, posiadające umiejętności zawodowe odpowiednio w dziedzinie podatków i własności przemysłowej, które mogą występować w tej roli tylko w sprawach podatkowych i sprawach własności przemysłowej.

W obecnym stanie prawnym radcowie prawni mogą więc świadczyć pomoc prawną w węższym zakresie niż adwokaci. Powyższe ulegnie zmianie w dniu 1 lipca 2015 r. kiedy w życie wejdzie ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw na mocy której znowelizowane zostaną art. 4 i 6 ustawy o radcach prawnych w ten sposób, iż radcy prawni otrzymają uprawnienie do występowania w charakterze obrońców w prawach karnych i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe. Tym samym zakres pomocy prawnej świadczonej przez radców prawnych i adwokatów zostanie co do zasady zrównany.

Zasadniczo kwestię reprezentacji w sprawach podatkowych w postępowaniu przed organami podatkowymi jak i przed sądami administracyjnymi regulują przepisy Ordynacji podatkowej oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Zgodnie z treścią art. 137 § 1 Ordynacji podatkowej pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych. Ustawa ta nie stawia żadnych dodatkowych wymogów w tym zakresie. Oznacza to, iż w postępowaniu podatkowym prowadzonym przed organami administracji podatkowej podatnik może być reprezentowany przez adwokata, radcę prawnego jak również doradcę podatkowego. Z kolei art. 35 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wskazuje, iż pełnomocnikiem strony może być adwokat lub radca prawny, a ponadto inny skarżący lub uczestnik postępowania, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a także inne osoby, jeżeli przewidują to przepisy szczególne. Z treści tego przepisu wprost wynika, iż profesjonalnymi pełnomocnikami występującymi w prawie podatkowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi mogą być adwokaci lub radcy prawni. Przepisem zaś szczególnym na podstawie którego doradca podatkowy może zostać ustanowiony pełnomocnikiem w postępowaniu przed sądem administracyjnym jest art. 41 ustawy

o doradztwie podatkowym. Na podstawie ust 1 tego przepisu doradca podatkowy uprawniony jest do występowania w charakterze pełnomocnika podatnika, płatnika, inkasenta, osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości podatkowe oraz następców prawnych podatnika, płatnika lub inkasenta w postępowaniach administracyjnych dotyczących obowiązków podatkowych. Równocześnie ust 2 tego przepisu stanowi, iż doradca podatkowy jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w postępowaniu w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych dotyczących spraw, w których przyznane mu zostały uprawnienia do działania w postępowaniu administracyjnym w charakterze pełnomocnika strony. Tym samym należy uznać, iż doradca podatkowy podobnie jak i radca prawny i adwokat jest uprawniony do występowania w charakterze pełnomocnika w sprawach podatkowych zarówno przed organami administracji podatkowej jak również na etapie postępowania przed sądami administracyjnymi.

Sytuacja wygląda zgoła inaczej w postępowaniu karnoskarbowym. W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż w tym postępowaniu profesjonalnym pełnomocnikiem nie może zostać ustanowiony doradca podatkowy, a jedynie adwokat i radca prawny. Jak zostało powyżej wskazane, w obecnym stanie prawnym, sytuacja tych dwóch podmiotów w zakresie możliwości

reprezentowania strony w postępowaniu karnoskarbowym nie jest tożsama. Stosownie bowiem do treści art. 4 ust 1 ustawy o radcach prawnych w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe radca prawny nie może występować w charakterze obrońcy. W rezultacie obrońcą w tych sprawach może być jedynie adwokat, co wynika z treści art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 82 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. k.p.k. W pozostałym zaś zakresie uprawnienia radcy prawnego i adwokata do reprezentowania stron w postępowaniu karnoskarbowym są tożsame. Z treści art. 122 a i 123 ust 1 k.k.s. wynika, iż zarówno adwokat jak i radca prawny mogą zostać ustanowieni obrońcami w sprawach o wykroczenie skarbowe jak również pełnomocnikami podmiotu pociągniętego do odpowiedzialności posiłkowej i interwenienta.

Sytuacja ulegnie zmianie z dniem 1 lipca 2015 r. na skutek wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw na mocy której zostanie zmieniony art. 82 k.p.k. W nowym brzmieniu obrońcą w sprawie karnej będzie mógł zostać ustanowiony adwokat lub radca prawny. Powyższy przepis na skutek odwołania zawartego w art. 113 § 1 k.k.s. znajdzie zastosowanie również do obrońcy w sprawie przestępstwa skarbowego. Z powyższą zmianą ustawodawca skorelował również zmianę art. 4 ustawy o radcach prawnych, który w nowym brzmieniu przewiduje, iż wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej bez żadnych ograniczeń, czyli obejmuje również występowanie przed urzędami i sądami w charakterze obrońcy o czym stanowi zmieniony art. 6 ust 1 powyższej ustawy. Co warto jednakże podkreślić obrońcą w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe nie może zostać ustanowiony radca prawny pozostający w stosunku pracy co wynika z dodanego ust 6 do art. 8 ustawy o radcach prawnych.

Zasady i etyczne granice działania profesjonalnych pełnomocników

W celu wyznaczenia zasad i etycznych granic działania profesjonalnych pełnomocników w sprawach podatkowych i karnoskarbowych w pierwszej kolejności należy odwołać się do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 17 ust 1 ustawy zasadniczej w drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe,

reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Tym samym od 1997 r. termin „zawód zaufania publicznego” zyskał rangę konstytucyjną, choć jego znaczenie, jak i zakres nie są do końca jasne i spreeczowane. Pojęcie to nawiązuje do tradycji

NA PIERWSZY RZUT
OKA MOŻE SIĘ
WIĘC WYDAWAĆ,
IŻ SYTUACJA PRO-
FESJONALNYCH
PEŁNOMOCNIKÓW
JEST NIEKORZYSTNA
W PORÓWNANIU
Z INNYMI „DO-
RADCAMI”, KTÓRZY
MOGĄ RÓWNIEŻ
ŚWIADCZYĆ NA
RZECZ KLIENTÓW
USŁUGI DOTYCZĄ-
CE ZMNIEJSZENIA
OBCIĄŻEŃ PUBLICZ-
NOPRAWNYCH W
TYM ZWŁASZCZA
PODATKÓW.

„profesji”, czyli zawodów, których przedstawiciele zobligowani byli do składania szczególnej przysięgi (profesio) właściwego wykorzystania możliwości i władzy uzyskiwanych dzięki podejmowaniu się danego zajęcia.

W niektórych przypadkach status zawodu zaufania publicznego nadawany jest wprost ustawą. Tak jest w przypadku notariuszy. Zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie notariusz w zakresie swoich uprawnień działa jako osoba zaufania publicznego. Z tego względu w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001 r., sygn. I KKN 1217/98 pojawił się pogląd, iż samorząd adwokacki nie jest samorządem reprezentującym osoby wykonujące zawód za-

ufania publicznego w rozumieniu art. 17 ust 1 Konstytucji bowiem status taki może nadawać samorządowi zawodowemu tylko ustawa, jak to ma miejsce w przypadku samorządu notariuszy. Powyższe stanowisko zostało krytycznie przyjęte w doktrynie. Obecnie zdecydowanie dominuje w judykaturze pogląd zgodnie z którym przymiot „zawodu zaufania publicznego” jest przyznawany ze względu na rzeczywisty charakter danego zawodu a nie jego formalną, ustawową kwalifikację¹⁵. W rezultacie do kategorii zaufania publicznego zaliczane są przede wszystkim zawody prawnicze – sędzia, prokurator, adwokat, radca prawny oraz medyczne jak również większość wolnych zawodów w tym doradca podatkowy.

Poszukując cech zawodu zaufania publicznego wskazać przede wszystkim należy na szczególny charakter oraz zasadnicze i najczęściej osobiste znaczenie dóbr takich jak życie, zdrowie, wolność czy majątek stanowiących przedmiot usług świadczonych przez osoby wykonujące taki zawód. Są to zawody wiążące się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowane w sposób uzasadniający przekonanie społeczne o właściwym dla interesów jednostki wykorzystaniu tych informacji przez świadczących usługi. Wykonywanie tych zawodów ma co do zasady charakter samodzielny i oparty na własnej wiedzy i doświadczeniu zawodowym wykonującego dany zawód. Od przedstawicieli tych zawodów społeczeństwo oczekuje spełnienia wymogu posiadania bardzo wysokich umiejętności fachowych, zwykle ukończenia wyższych studiów oraz odbycia dalszych szkoleń (aplikacja, specjalizacja).

Klient osoby wykonującej zawód zaufania publicznego nie jest z reguły w stanie wiarygodnie ocenić merytorycznej jakości i wartości otrzymanego świadczenia w formie usługi, porady czy pomocy ani też skutków, jakie w sferze jego podstawowych interesów wynikną z zachowania wskazanego mu przez profesjonalnego doradcę. Powstaje więc swoista asymetria pomiędzy osobą wykonującą zawód zaufania publicznego a jej klientem, która wymaga istnienia zaufania pomiędzy tymi podmiotami, a zwłaszcza zaufania klienta co do wiedzy, intencji oraz staranności osoby, na której pomoc i wskazówki jest zdana. Bez takiego zaufania trudno byłoby także o niezbędną gotowość klienta do ujawnienia wszystkich istotnych dla oceny jego sytuacji informacji, mających nierząd-

ko charakter drażliwy czy poufny. Kwestia konieczności istnienia zaufania rozumianego w sposób abstrakcyjny, zinstytucjonalizowany, oderwany od konkretnej relacji podkreślana jest również w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lutego 2004 r. sygn. P 21/2002 wskazano, iż zawody zaufania publicznego wykonywane są - zgodnie z ich konstytucyjnym określeniem - w sposób założony i społecznie aprobowany, o ile ich wykonywaniu towarzyszy realne „zaufanie publiczne”. Na zaufanie to składa się szereg czynników, wśród których na pierwszy plan wysuwają się: przekonanie o zachowaniu przez wykonującego ten zawód dobrej woli, właściwych motywacji, należytej staranności zawodowej oraz wiara w przestrzeganie wartości istotnych dla profilu danego zawodu. W odniesieniu do wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego do istotnych wartości należy pełne i integralne respektowanie prawa, w tym zwłaszcza - przestrzeganie wartości konstytucyjnych (w ich hierarchii) oraz dyrektyw postępowania.

Tym samym czynnik zaufania odgrywa kluczową rolę w definiowaniu pojęcia zawodu zaufania publicznego jak również w indywidualnej relacji pomiędzy profesjonalnym pełnomocnikiem a jego klientem. Podobnie istotną rolę odgrywa w zapewnieniu sprawnego i właściwego funkcjonowania społeczeństwa, w szczególności rynku, obrotu gospodarczego i prawnego. Trwała niezdolność do podtrzymywania takich standardów może doprowadzić do wielu poważnych dysfunkcji porządku prawnego i społecznego. Zapewnienie respektowania i egzekwowania odpowiednich wzorców postępowania leży przy tym zarówno w interesie publicznym jak i wspólnym interesie osób wykonujących dany zawód. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na treść art. 17 ust 1 Konstytucji, który przewiduje, iż sprawowanie pieczy nad wykonywaniem zawodu zaufania publicznego może być powierzone utworzonym w tym celu przez ustawę samorządom zawodowym. Istotnym elementem tej pieczy zaś jest dokonywanie moralnej oceny postawy i sposobu postępowania osób wykonujących już zawód, jak i tych, które dopiero ubiegają się o prawo do jego wykonywania skorelowany z kompetencją samorządu zawodowego do formułowania standardów postępowania członków tego samorządu. Powyższy

mechanizm pieczy jest obecny zarówno w Prawie o adwokaturze, ustawie o radcach prawnych jak i ustawie o doradztwie podatkowym.

Następne dyrektywy umożliwiające wyznaczenie zasad oraz granic etycznych działań profesjonalnych pełnomocników w postępowaniach podatkowych i karnoskarbowych można odnaleźć w ustawach regulujących działalność tych podmiotów oraz ich samorządów zawodowych. Zgodnie z art. 2 ustawy o radcach prawnych pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana. Stosownie zaś do treści art. 6 ust 1 świadczenie pomocy prawnej polega w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami. Z treści powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż nadrzędnym celem działania radcy prawnego w każdej sprawie, w tym również w sprawie podatkowej i karnoskarbowej jest ochrona prawna interesu podmiotu na rzecz którego działa. W Prawie o Adwokaturze jak również w ustawie o doradztwie podatkowym brak jest odpowiednika art. 2 ustawy o radcach prawnych co jednakże nie oznacza, iż powyższa reguła nie odnosi się również i do tych profesjonalnych pełnomocników. Powyższe wynika przede wszystkim z zasady zaufania klienta do osoby wykonującej zawód zaufania publicznego, czyli adwokata i doradcy podatkowego, która wymaga w trakcie wykonywania przez taką osobę czynności na rzecz klienta kierowania się przede wszystkim jego interesem co jest immamentnie związane z relacją pomiędzy profesjonalnym pełnomocnikiem a jego klientem. Dodatkowo w przypadku adwokatów i doradców podatkowych powyższe unormowania znajdują się w odpowiednich zbiorach norm etycznych sporządzonych dla tych zawodów. Zgodnie z § 6 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu (Kodeks etyki adwokackiej)²¹ celem podejmowania przez adwokatów czynności zawodowych jest ochrona interesów klienta, zaś § 43 stanowi, iż adwokat jest zobowiązany do obrony interesów swego klienta w sposób odważny i honorowy, przy zachowaniu należytego sądomi i innym organom szacunku oraz uprzejmości, nie bacząc na własne korzyści osobiste oraz konsekwencje wynikające z takiej postawy

dla siebie lub innej osoby”. Podobnie art. 3 ust 2 Zasad Etyki Doradców Podatkowych przewiduje, iż doradca podatkowy podejmuje czynności zawodowe w celu ochrony interesów klienta, jednakże ta ochrona nie może usprawiedliwiać naruszenia zasad etyki i godności zawodu, zaś art. 11 b stanowi, iż doradca podatkowy zobowiązany jest do obrony interesów swojego klienta w sposób odważny i honorowy, przy zachowaniu szacunku wobec organów państwa, bez względu na własne korzyści oraz konsekwencje.

W celu więc prawidłowego określenia granic etycznych działalności pełnomocników profesjonalnych niezbędnym jest wskazanie kryterium identyfikacji tego interesu oraz wyznaczenie jego zakresu. W nauce prawa dokonuje się podziału pojęcia interesu na trzy kategorie, który nazywany jest triadą Bernatzika²³. Według tego podziału interes może występować pod postacią: interesu faktycznego, interesu prawnego i publicznego prawa podmiotowego. Interes faktyczny to korzyści, które zostaną odniesione dzięki określonej działalności, interes prawny to kwalifikowany interes faktyczny, który normy prawne nakazują w miarę możliwości chronić i uwzględnić, zaś publiczne prawo podmiotowe to interes, którego realizacji można prawnie skutecznie żądać. Podział ten uwidacznia jedną z podstawowych różnic pomiędzy trzema najważniejszymi tradycjami etyki prawniczej, która dotyczy zakresu zaangażowania prawnika – profesjonalnego pełnomocnika w sprawy klienta. W tradycji francuskiej zadaniem profesjonalnego pełnomocnika była ochrona praw podmiotowych, który musiał ocenić, czy takie prawa klienta rzeczywiście są zagrożone, a jeśli nie miałoby to miejsca był zobowiązany odmówić podjęcia się sprawy. W tradycji niemieckiej zadaniem profesjonalnego pełnomocnika było szersze, ponieważ obejmowało wszelki interes prawny i polegało na przedstawieniu spraw klienta w sposób jak najbardziej profesjonalny, czyniąc postępowanie sądowe sprawniejszym. W tradycji amerykańskiej zadaniem profesjonalnego pełnomocnika jest ochrona szerokiego interesu faktycznego, a prawnik jest nie tylko ekspertem prawnym, lecz bywa ujmowany jako „kompleksowy pomocnik biznesu”.

[Kolejna część artykułu za miesiąc lub na stronie Russell Bedford](#)

Luka w VAT będzie szacowana przez Ministerstwo Finansów

DO TEJ PORY MINISTERSTWO FINANSÓW JEJ NIE OBLICZAŁO, ALE ZAMIERZA TO ROBIĆ. LUKA W VAT TO RÓŻNICA MIĘDZY TYM, CO BUDŻET UZYSKUJE Z VAT, A HIPOTETYCZNYMI WPŁYWAMI BUDŻETU MOŻLIWYMI DO OSIĄGNIĘCIA, GDYBY CAŁA KONSUMPCJA BYŁA EFEKTYWNIIE OPODATKOWANA TYM PODATKIEM.

„W MINISTERSTWIE FINANSÓW TRWAJĄ PRACE NAD OSZACOWANIEM LUKI W VAT. OPRACOWUJEMY NOWĄ METODOLOGIĘ, JAK NAJBARDZIEJ DOKŁADNĄ, ABY MIEĆ WŁASNE OBLICZENIA ZWIĄZANE Z JEJ OKREŚLENIEM. W TEJ CHWILI JESTEŚMY NA ETAPIE DOPRACOWYWANIA MODELU I METODY WYLICZENIA LUKI”.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

W prace zaangażowani są specjaliści z departamentów kontroli skarbowej, podatków i makroekonomii – powiedziała Agnieszka Królikowska, wiceminister finansów.

„Trwają także dyskusje nad rozszerzeniem prac o lukę w innych podatkach. Na pewno skupimy się na VAT. W tym roku będziemy mieli swoje wyniki szacunków, czyli własną analitykę w tym zakresie” - dodała wiceminister. Zaznaczyła, że z szacunków rynkowych wynika, że luka w VAT wynosi w Polsce od ponad dwudziestu miliardów zł rocznie do ponad 50 mld zł. „Intuicja wskazuje mi, że może być to ok. 30 mld zł rocznie” - dodała.

Zgodnie z opublikowanymi w listopadzie ubiegłego roku wartością luki w VAT miała być wynieść ok. 42 mld zł, czyli 2,5 proc.

Całkowita likwidacja luki podatkowej w VAT nie jest jednak możliwa.

Lukę w VAT można ograniczyć o ok. 31,5 mld zł, czyli kwotę odpowiadającą w przybliżeniu rocznemu budżetowi Ministerstwa Obrony Narodowej.

Na ubytek ten wpływają przede wszystkim szara strefa i oszustwa podatkowe, a także błędy popełnione przez podatników, stosowanie nieuczciwej optymalizacji podatkowej, upadłości przedsiębiorstw oraz niewydajność poboru podatków.

Ministerstwo finansów w tym roku będzie gotowe do samodzielnego liczenia luki. Na ten moment przygotowuje metodologię określania, jaką część podatku budżet co roku traci.

„W TYM ROKU
BĘDZIEMY MIELI
SWOJE WYNIKI
SZACUNKÓW, CZYLI
WŁASNĄ ANALITYKĘ
W TYM ZAKRESIE”

AGNIESZKA
KRÓLIKOWSKA,
WICEMINISTER
FINANSÓW

Wymiana informacji podatkowych z USA rząd przyjął projekt ws FATCA

RZĄD EWY KOPACZ WE WTOREK PRZYJĄŁ PROJEKT USTAWY O POROZUMIENIU DOTYCZĄCYM WDROŻENIA AMERYKAŃSKIEGO USTAWODAWSTWA FATCA. WSZYSTKIE INSTYTUCJE FINANSOWE BĘDĄ ZOBOWIĄZANE DO ZAWIERANIA BEZPOŚREDNICH POROZUMIEŃ I UMÓW Z ADMINISTRACJĄ SKARBOWĄ STANÓW ZJEDNOCZONYCH W SPRAWIE PRZEKAZYWANIA DANYCH O RACHUNACH NALEŻĄCYCH DO PODATNIKÓW AMERYKAŃSKICH.

Wejście w życie umowy zobowiąże działające w Polsce instytucje finansowe do zawierania porozumień z amerykańską administracją. Na ich podstawie do USA przekazywane będą informacje dotyczące rachunków należących do podatników amerykańskich, czyli osób mających miejsce zamieszkania, obywatelstwo lub też prawo stałego pobytu w Stanach Zjednoczonych. Nowe regulacje dotyczą przede wszystkim banków, funduszy inwestycyjnych oraz zakładów ubezpieczeń.

„W Polsce podpisanie porozumień przez instytucje finansowe bezpośrednio z amerykańską skarbowką byłoby sprzeczne z polskimi regulacjami (m.in. w zakresie ochrony danych osobowych, ochrony tajemnicy bankowej). Dlatego przyjęto następującą formułę: informacje o rachunkach prowadzonych dla rezydentów podatkowych USA w polskich instytucjach finansowych będą przez nie zbierane i raportowane do krajowej administracji podatkowej, a następnie zostaną automatycznie przekazane do USA” – czytamy w komunikacie rządowym.

Zgodnie z umową, w przypadku odmowy zawarcia porozumienia z amerykańskimi organami stosowana ma być – względem instytucji finansowych oraz osób uzyskujących dochody z USA za ich pośrednictwem – sankcja w formie opodatkowania dochodów podatkiem na poziomie 30 proc. Dotyczyć będzie to dochodów uzyskiwanych w USA.

W polsko-amerykańskim porozumieniu przewidziano również, że obowiązować będzie zasada wzajemności. Oznacza to, iż dane o rachunkach polskich rezydentów będą – w razie potrzeby – przekazywane Polsce przez stronę amerykańską.

Wprowadzenie zmian przewiduje projekt ustawy o ratyfikacji umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, podpisanej 7 października 2014 r. w Warszawie. Projekt został przyjęty przez rząd 28 stycznia 2015 r.

ZGODNIE Z UMOWĄ, W PRZYPADKU ODMOWY ZAWARCIA POROZUMIENIA Z AMERYKAŃSKIMI ORGANAMI STOSOWANA MA BYĆ – WZGLĘDEM INSTYTUCJI FINANSOWYCH ORAZ OSÓB UZYSKUJĄCYCH DOCHODY Z USA ZA ICH POŚREDNICTWEM – SANKCJA W FORMIE OPODATKOWANIA DOCHODÓW PODATKIEM NA POZIOMIE 30 PROC.

GRAŻYNA ZAREMBA

Od 2011 roku pełni funkcję jednego z Partnerów Zarządzających w korporacji Russell Bedford Poland, firmy członkowskiej Russell Bedford International. W latach 2008 - 2011 związana z siecią doradczą BDO, pełniąc funkcję Associate w Departamencie Doradztwa Podatkowego. W latach 1995 - 2008 pracowała jako CFO w Canada Brokers, będącej członkiem międzynarodowej grupy finansowej PENTOR. Autorka wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego. Prelegentka na wykładach i szkoleniach z zakresu prawa podatkowego.

Zakup kilku mieszkań pozwala skorzystać z ulgi na własne mieszkanie

CO DO ZASADY ZGODNIE Z ART. 30E USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH (DZ.U. 1991 NR 80 POZ. 350 ZE ZM., DALEJ: USTAWA O PIT), PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY MIESZKANIA - JAK I INNYCH NIERUCHOMOŚCI - PODLEGAJĄ OBOWIĄZKOWI ZAPŁATY 19% PODATKU DOCHODOWEGO OD UZYSKANEJ CENY, POMNIEJSZONEJ O KOSZTY ZBYCIA. ISTNIEJĄ JEDNAK DWA WYJĄTKI, OKREŚLAJĄCE SYTUACJE KIEDY SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI NIE BĘDZIE PODLEGAĆ OPODATKOWANIU.

BOŻENA ZAWISZA

Młodszy konsultant podatkowy. Od początku 2013 roku związana z kancelarią Russell Bedford Poland (biuro Katowice). Oprócz wykształcenia prawniczego posiada wykształcenie w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem. Specjalizuje się w prawie cywilnym i prawie podatkowym. Autorka artykułów o tematyce prawopodatkowej.

1. Pierwszy z nich wynika z art. 10 ust. 1 pkt 8) ustawy o PIT i dotyczy przypadku, kiedy sprzedaż nieruchomości, jej części lub udziału w niej, następuje po upływie 5 lat od dnia nabycia tej nieruchomości.

2. Drugi przypadek wynika z art. 21 ust. 1 pkt 131) ustawy o PIT i pozwala na uniknięcie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych sprzedaży mieszkania – w związku przeznaczeniem środków uzyskanych ze sprzedaży na „własne cele mieszkaniowe”. Co istotne, na przeznaczenie uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości środków pieniężnych na wyżej wymienione cele jest ustanowiony dwuletni termin, po upływie którego nie będzie możliwe uniknięcie opodatkowania.

Co jednak w sytuacji gdy podatnik ma już zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, gdyż posiada mieszkanie, a pomimo to chce nabyć ze środków uzyskanych ze sprzedaży mieszkania inną nieruchomość?

Przepisy nie precyzują co należy rozumieć dokładnie pod pojęciem „własnych celów mieszkaniowych”, nie określają także jak te „własne cele mieszkaniowe” muszą być przez podatnika zrealizowane.

Ponieważ pojęcie „własne cele mieszkaniowe” nie zostało ustawowo zdefiniowane staje się ono źródłem sporów z organami podatkowymi oraz przed sądami administracyjnymi. Problem ze skorzystaniem z ulgi mają na przykład podatnicy, którzy przychód ze sprzedaży nieruchomości wydatkują na nabycie mieszkania w celu jego późniejszego wynajęcia.

„Własne cele mieszkaniowe” spełnia tylko jedno mieszkanie

Organy podatkowe często twierdzą, że „własne cele mieszkaniowe” może spełniać tylko jedno mieszkanie i w związku z tym odmawiają prawa do ulgi.

Przykładowo Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 2 czerwca 2014 r. sygn. I SA/Łd 229/14 stwierdził, że w sytuacji gdy podatnik zamierza nabyć ze środków ze sprzedaży nieruchomości mieszkania pod wynajem, powinien zapłacić podatek dochodowy, gdyż podatnik nie ma zamiaru zamieszkać w nabytym mieszkaniu, a jego celem jest jedynie polepszenie sytuacji materialnej.

Podobnie orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny Łodzi w wyroku z dnia 24 lute-

go 2012 r., sygn. I SA/Łd 1639/11, stwierdzając, iż przeznaczenie przychodu ze zbycia nieruchomości na nabycie lokalu mieszkalnego w celu jego odsprzedaży lub wynajmu nie uprawnia do skorzystania ze zwolnienia podatkowego.

WSA w Łodzi uznał, iż wydatkowanie przychodu na własne cele mieszkaniowe oznacza, że celem podatnika jest realizacja potrzeby zapewnienia sobie tzw. „dachu nad głową”, dążenie, aby w tym nowym lokalu mieszkać. Zatem wydatkowanie przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości na nabycie lokalu mieszkalnego, jednak nie w celu zamieszkiwania w tym lokalu, lecz w celu odsprzedaży go z zyskiem lub też w celu wynajmowania go i uzyskiwania z tego tytułu przychodu z najmu, nie spełnia warunku zwolnienia podatkowego określonego w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT. W takim wypadku celem działania podatnika nie jest dążenie do spełnienia, faktycznego zrealizowania potrzeby mieszkaniowej, ale dążenie do osiągnięcia zysku.

Z kolei zakup mieszkania dla innych osób, chociażby były nimi dzieci, zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie wyrażonym w wy-

roku z dnia z 21 maja 2014 r., sygn. I SA/Sz 350/14, również nie świadczy o zaspokajaniu potrzeb własnych podatnika, ale innych podatników.

„Własny cel mieszkaniowy” nawet przy nabyciu kilku mieszkań

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż przedstawione powyżej stanowiska nie są jednomyślnie przyjmowane przez organy podatkowe. W ostatnim czasie coraz częściej pojawiają się również skrajnie odmienne stanowiska organów podatkowych.

Przede wszystkim, należy wskazać na korzystne dla podatników stanowisko wynikające z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 października 2014 r., sygn. III SA/Wa 1028/14, w którym stwierdzono, że kupno dwóch mieszkań za pieniądze pochodzące ze sprzedaży odziedziczonych mieszkań spełnia wymogi do skorzystania ze zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT, pomimo iż podatnik przez pewien okres czasu zamierza wynajmować te mieszkania.

Zdaniem sądu ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie uzależnia prawa do skorzystania z omawianego zwolnienia od tego, co z tym mieszkaniem zrobi nabywca, ani od tego, czy będzie ono zamieszkałe tuż po zakupie. W opinii sądu wydatkowanie przychodu na własne cele mieszkaniowe oznacza, że celem podatnika jest d a ż e -

nie, aby w tym nowym lokalu zamieszkać, natomiast wyrażenie „własne cele mieszkaniowe” należy odnosić do zamiaru zamieszkiwania związanego z różnymi sposobami wydatkowania przychodu, a nie do wydatkowania przychodu na nabycie mieszkania w znaczeniu przedmiotowym. W rezultacie jeżeli nawet mieszkanie kupione za środki uzyskane ze sprzedaży innego lokum zostanie wynajęte, podatnik ma prawo do ulgi podatkowej.

Powyżej wskazane orzeczenie kwestionuje powszechne stanowisko organów podatkowych i sądów, odmawiającym prawa do ulgi podatnikom, którzy przeznaczili środki ze sprzedaży mieszkania na nabycie lokalu przeznaczonego na wynajem.

Podobne stanowisko przedstawił m.in. Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie w interpretacji indywidualnej z dnia 30 stycznia 2014 r. sygn. IPPB1/415-1218/13-2/ES oraz Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji indywidualnej z dnia 14 marca 2014 r. sygn. ITPB2/415-1168/13/DSZ.

Podsumowując, należy wskazać, iż co-

raz częściej organy podatkowe prezentują stanowiska, zgodnie z którym przeznaczenie przychodu na własne cele mieszkaniowe podatnika, na nabycie dwóch mieszkań (choćby jedno z nich zostało przeznaczone na wynajem), nie będzie skutkowało powstaniem obowiązku zapłaty podatku, z zastrzeżeniem, iż obydwie mieszkania stanowią będą własność lub współwłasność podatnika. Wydatkowanie w okresie dwóch lat, przychodu na nabycie drugiego własnego mieszkania, nie spowoduje utraty prawa do skorzystania z ulgi, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o PIT w sytuacji, gdy dochód faktycznie zostanie przeznaczony na własne cele mieszkaniowe podatnika.

W związku z powyższym sam fakt posiadania przez podatnika innej nieruchomości nie wyklucza możliwości skorzystania ze zwolnienia z art. 21 ust.1 pkt 131 ustawy o PIT przy spełnieniu przesłanek przepisach. Wątro jednak zaznaczyć, iż to w gestii podatnika leży udowodnienie, że zakupione mieszkania są niezbędnymi dla zaspokojenia jego potrzeb mieszkaniowych.

Ze względu jednak na rozbieżności interpretacyjne, aby uniknąć problemów podatkowych racjonalne byłoby wystąpienie o wiążącą interpretację przepisów prawa podatkowego w przedmiotowej sprawie.

Zmiany dotyczące szacowania podstawy opodatkowania

W 2014 ROKU POZNALIŚMY PROJEKT TZW. DUŻEJ NOWELIZACJI ORDYNACJI PODATKOWEJ. ZAKŁADA ON MIĘDZY INNYMI, ŻE PO ZMIANIE O.P. ORGANY PODATKOWE BĘDĄ MIAŁY WIĘKSZĄ SWOBODĘ W WYBORZE METOD SZACOWANIA PODSTAWY OPODATKOWANIA, O KTÓRYM MOWA W ART. 23 O.P.

W aktualnym brzmieniu przepis art. 23 § 4 O.P. wyraźnie wskazuje na pierwszeństwo stosowania metod szacowania wymienionych w tej ustawie. Jeżeli jednak Organy podatkowe chciałyby zastosować inną metodę szacowania podstawy opodatkowania, tj. spoza ustawowego katalogu, mogą to zrobić, ale wymaga to nie tylko uzasadnienia zastosowania innej metody, lecz także uzasadnienia przyczyn niezastosowania metod wymienionych wprost w O.P.

Po zmianie, metody szacowania wymienione w O.P. nie będą już miały pierwszeństwa stosowania przed innymi, które Organy podatkowe uznają za adekwatne do danego stanu faktycznego. Należy mieć świadomość, że zarazem oznacza to, że to prowadzący postępowania będą decydowali, w jaki sposób (ich zdaniem) najlepiej będzie określić podstawę opodatkowania i tym samym realną wysokość zobowiązania podatkowego.

Według twierdzeń Ministerstwa Finansów takie zwiększenie swobody Organów podatkowych ma na celu przyspie-

szanie prowadzenia postępowań, gdyż obecne zasady niepotrzebnie przedłużają postępowania. Potrzebę zmiany przepisów Ministerstwo Finansów argumentuje różnorodnością stanów faktycznych. Jak zaznaczono w projekcie, na wybór optymalnej metody szacowania będą miały wpływać realia danej sprawy, w tym także w odniesieniu do danych wynikających z ksiąg oraz innych dowodów.

Mając na uwadze skutki, jakie dla podatnika może wywołać szacowanie podstawy opodatkowania wydaje się, że ministerialne uzasadnienie wprowadzenia tak dużej dowolności dla Organów podatkowych w tym zakresie jest co najmniej mało przekonujące.

RAFAŁ DĄBROWSKI

Manager w Departamencie Doradztwa Podatkowego. Doradca Podatkowy nr 12498. Od 2013 roku związany z kancelarią Russell Bedford Poland, pełniąc funkcję osoby zarządzającej Departamentem Doradztwa Podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym. Autor artykułów o tematyce prawnopodatkowej publikowanych na branżowych portalach internetowych. Posiada wykształcenie z zakresu prawa podatkowego.

Zmiany w klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania

PROJEKT USTAWY O ZMIANIE USTAWY – ORDYNACJA PODATKOWA ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW Z DNIA 23 GRUDNIA 2014 R. (DALEJ ZWANY: PROJEKTEM USTAWY), NAD KTÓRYM OBECNIE TRWAJĄ PRACE, ZAWIERA MIĘDZY INNYMI TZW. KLAUZULĘ PRZECIWKO UNIKANIU OPODATKOWANIA. W OBECNYM KSZTAŁCIE PROJEKT USTAWY W ART. 1 PKT 93 DODAJE DZIAŁ IIIA O TYTULE „PRZECIWDZIAŁANIE UNIKANIU OPODATKOWANIA”.

MICHAŁ ZDANOWSKI

Konsultant podatkowy w Russell Bedford Poland. Student prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Przez okres studiów zdobywał doświadczenie w kancelariach zajmujących się sprawami prawnymi – podatkowymi. Od września 2011 związany jest z kancelarią Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w dokumentowaniu transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązаныmi.

Obecnie według Projektu Ustawy unikaniem opodatkowania „jest zastosowanie, w sposób zamierzony, sztucznej konstrukcji prawnej, której głównym celem było uzyskanie, nieprzewidzianej w przepisach prawa podatkowego oraz sprzecznej z celem i istotą tych przepisów, znacznej korzyści podatkowej przez podmiot tworzący lub współtworzący sztuczną konstrukcję prawną”.

Projekt Ustawy określa też, czym jest sztuczna konstrukcja prawna. Otóż konstrukcja prawna jest uważana za sztuczną, „jeżeli:

- jest nadmiernie zawiła, co przejawia się w:
  - dzieleniu jednego zdarzenia lub łączeniu różnych zdarzeń lub
  - realizowaniu konstrukcji przez podmioty pośredniczące, lub
  - występowaniu w konstrukcji elementów prowadzących do uzyskania stanu identycznego lub zbliżonego do stanu istniejącego przed zastosowaniem

konstrukcji prawnej, lub

- występowaniu w konstrukcji elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących, oraz
- nie ma treści ekonomicznej:
  - ukrywając prawdziwy cel i znaczenie zdarzenia gospodarczego lub
  - nie prowadząc do realizacji żadnego zdarzenia gospodarczego, lub
  - będąc nieadekwatną lub zbędną do realizacji zdarzenia gospodarczego, zgodnie z jego celem i istotą oraz do uzyskania zamierzonego efektu gospodarczego

Z tych powodów należy przyjąć, że nie zostałyby zastosowane przez podmiot działający rozsądnie i zgodnie z prawem oraz kierujący się w swych wyborach celami gospodarczymi”.

W dalszej części jest również zdefiniowana znaczna korzyść majątkowa, któ-

ra może być uzyskana przez podatnika. Znaczna korzyść majątkowa, „to:

- obniżenie wysokości zobowiązania podatkowego lub uniknięcie tego zobowiązania albo podwyższenie kwoty nadpłaty, zwrotu podatku lub straty lub
- uniknięcie obowiązku podatkowego, obniżenie podstawy opodatkowania w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 21 §1 pkt 2 lub odsunięcie w czasie momentu powstania obowiązku podatkowego skutkujące obniżeniem wysokości zobowiązania podatkowego, uniknięciem tego zobowiązania albo podwyższeniem kwoty nadpłaty, zwrotu podatku lub straty

W wysokości przekraczającej 50.000 zł za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy”.

Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania wywołuje wiele kontrowersji. Jednakże, biorąc pod uwagę, że Projekt Ustawy nie został jeszcze skierowany do Sejmu można mieć nadzieję, iż staną w nim dokonane zmiany.

Zmiany w VAT jednak dopiero od lipca 2015

14 STYCZNIA 2015 R. DO SEJMU WPŁYNAŁ PROJEKT USTAWY O ZMIANIE USTAWY O PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG ORAZ USTAWY – PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH (DALEJ ZWANY: PROJEKTEM ZMIANY USTAWY O VAT). PO I CZYTANIU PROJEKTU ZMIANY USTAWY O VAT, KTÓRE ODBYŁO SIĘ 4 LUTEGO 2015 R., ZOSTAŁ ON SKIEROWANY DO KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH, KTÓRA 5 LUTEGO 2015 R. WYDAŁA SPRAWOZDANIE W SPRAWIE PROJEKTU ZMIANY USTAWY O VAT. PONIŻEJ ZOSTANĄ PRZEDSTAWIONE NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY, KTÓRE DOCELOWO MAJĄ WEJŚĆ DNIA 1 LIPCA 2015 R.

W obecnym kształcie wprowadza on dość istotne zmiany do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., nr 177, poz. 1054, dalej zwana: ustawą o VAT), dotyczące tzw. odwrotnego obciążenia (jest to sytuacja, gdy obowiązek rozliczenia podatku od towarów i usług spoczywa nie na dostawcy, lecz na nabywcy), informacji podsumowujących, czy też ulgi za złe długi.

Według Projektu zmiany ustawy o VAT, odwrotnym obciążeniem mają zostać dodatkowo objęte (poprzez wprowadzenie pozycji 21a, 22a – 22c oraz 28a – 28d do załącznika nr 11 do ustawy o VAT):

- arkusze żeberkowane ze stali niestopowej, oznaczone symbolem PKWiU (skrót od: Polska klasyfikacja wyrobów i usług) – 24.33.20.0 (proponowana pozycja 21a),
- złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku – wyłącznie złoto o próbie 0,325 lub większej, z wyłączeniem złota inwestycyjnego w rozumieniu art. 121 ustawy o VAT, z zastrzeżeniem pozycji 22b, symbol PKWiU: ex 24.41.20.0 (proponowana pozycja 22a),
- złoto inwestycyjne w rozumieniu art. 121 ustawy o VAT, bez względu na symbol PKWiU (proponowana pozycja 22b),
- metale nieszlachetne platerowane srebrem oraz metale nieszlachetne, srebro lub złoto, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu – wyłącznie złoto o próbie 0,325 lub większej, w tym platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu, symbol PKWiU: ex 24.41.50.0 (proponowana pozycja 22c),
- przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, takie jak: laptopy i notebooki, komputery kieszonkowe i podobne – wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy, symbol PKWiU: ex 26.20.11.0 (proponowana pozycja 28a),
- telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych – wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony, symbol PKWiU: ex 26.30.22.0 (proponowana pozycja 28b),
- konsole do gier wideo (stosowane z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem – z wyłączeniem części i akcesoriów, symbol PKWiU: ex 26.40.60.0 (proponowana pozycja 28c),
- biżuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym – wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o próbie 0,325 lub większej, tj. niewykończone lub też niekompletne wyroby jubilerskie i wyraźne części biżuterii

szkiej, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu, symbol PKWiU: ex 24.41.50.0 (proponowana pozycja 22c),

terii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym, symbol PKWiU: ex 32.12.13.0 (proponowana pozycja 28d).

Lecz to nie koniec zmian dotyczących odwrotnego obciążenia. Według Projektu zmiany ustawy o VAT ma ono być stosowane, gdy nabywcą będzie podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny. Dodatkowo, nie będzie ono stosowane, jeżeli łączna wartość towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji obejmującej te towary, bez kwoty podatku, nie przekroczy kwoty 20.000 zł (ale będzie to dotyczyć jedynie towarów wymienionych w pozycjach 28a – 28c załącznika nr 11 ustawy o VAT, czyli m. in. telefonów komórkowych, laptopów, czy konsol).

Za jednolitą gospodarczo transakcję będzie uznana transakcja obejmująca umowę, „w ramach której występuje jedna lub więcej dostaw towarów wymienionych w poz. 28a–28c załącznika nr 11 do ustawy, nawet jeżeli są one dokonane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy.”¹ Za jednolitą gospodarczo transakcją będzie również uznawana transakcja obejmująca „więcej niż jedną umowę, o której mowa w ust. 1d, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegały od okoliczności lub warunków zwykle występujących w obrocie

towarami wymienionymi w poz. 28a–28c załącznika nr 11 do ustawy.”

Dodatkowo, według Projektu zmiany ustawy o VAT, sprzedawcy będą zobowiązani składać w urzędzie skarbowym zbiorcze informacje o dokonanych dostawach towarów oraz świadczonych usługach objętych odwrotnym obciążeniem (według Projektu zmiany ustawy o VAT, będą one zwane „informacjami podsumowującymi w obrocie krajowym”). Według mającego być dodanym art. 101a ust. 3, informacja podsumowująca w obrocie krajowym powinna zawierać następujące dane:

- „nazwę lub imię i nazwisko podatnika składającego informację podsumowującą w obrocie krajowym oraz jego numer identyfikacji podatkowej;
- nazwę lub imię i nazwisko oraz numer identyfikacji podatkowej podatnika nabywającego towary lub usługi;
- łączną wartość dostaw towarów oraz świadczonych usług, dla których podatnikiem jest nabywca, w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 7 i 8 – w odniesieniu do poszczególnych nabywców.”

Kolejna zmiana będzie dotyczyć tzw. ulgi za złe długi. W przypadku, gdy dłużnik w ostatnim dniu miesiąca, w którym upływa 150. dzień od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze, jest w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji, zostanie wyłączony dla tego dłużnika obo-

wiązek korekty podatku naliczonego.

Zmianie ulegnie również zakres towarów, które są objęte odpowiedzialnością solidarną podatnika i podmiotu dokonującego dostawy, tzn. towarów wymienionych w załączniku nr 13 ustawy o VAT. Dokonana zostanie zmiana w pozycji 12 załącznika nr 13 ustawy o VAT i będzie obejmować:

- „Złoto nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku – wyłącznie złoto o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych”, symbol PKWiU: ex 24.41.20.0.

Ponadto do załącznika nr 13 ustawy o VAT, dodane zostaną pozycje nr 13 – 17:

- „Srebro nieobrobione plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku”, symbol PKWiU: 24.41.10.0,
- „Platyna nieobrobiona plastycznie lub w postaci półproduktu, lub w postaci proszku”, symbol PKWiU: 24.41.30.0,
- „Metale nieszlachetne lub srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu – wyłącznie srebro, platerowane złotem, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu”, symbol PKWiU: ex 24.41.40.0,
- „Metale nieszlachetne platerowane srebrem oraz metale nieszlachetne, srebro lub złoto, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu – wyłącznie złoto o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych i srebro, platerowane platyną, nieobrobione inaczej niż do stanu półproduktu”, symbol PKWiU: ex 24.41.50.0 oraz

- „Biżuteria i jej części oraz pozostałe wyroby jubilerskie i ich części, ze złota i srebra lub platerowane metalem szlachetnym – wyłącznie części biżuterii i części pozostałych wyrobów jubilerskich ze złota o próbie mniejszej niż 325 tysięcznych, ze srebra i z platyny, tj. niewykończony lub niekompletne wyroby jubilerskie i wyrażne części biżuterii, w tym pokrywane lub platerowane metalem szlachetnym”, symbol PKWiU: ex 32.12.13.0.

Docelowo mają nastąpić także zmiany dotyczące kaucji gwarancyjnej (stanowi ona zabezpieczenie zapłaty podatku w związku z dokonywaniem dostaw towarów, o których mowa w załączniku nr 13 ustawy o VAT; podmiot dokonujący dostaw tych towarów może ją złożyć w urzędzie skarbowym pod warunkiem, że nie posiada zaległości podatkowych). Zmiany, które zajdą w kaucji gwarancyjnej, byłyby same w sobie tematem na odrębny artykuł, dlatego w tym miejscu warto wspomnieć jedynie o zmianie jej wysokości. Zgodnie z Projektem zmiany ustawy o VAT, wysokość kaucji gwarancyjnej powinna odpowiadać co najmniej 1/5 kwoty podatku należnego od przewidywanej przez podmiot, o którym mowa powyżej, w danym miesiącu wartości sprzedaży towarów, o których mowa w załączniku nr 13 ustawy o VAT, jednakże kaucja nie może być niższa niż:

- 200.000 zł, w przypadku dostawy towarów wymienionych w pozycjach 1-9 oraz 12-17 załącznika nr 13 ustawy o VAT,
- 1.000.000 zł, w przypadku dostawy towarów wymienionych w pozycjach 10 i 11 załącznika nr 13 ustawy o VAT.

Powyżej zostały przedstawione najważniejsze zmiany ustawy o VAT, które, zgodnie z planem mają wejść w życie dnia 1 lipca 2015 r.

MICHAŁ ZDANOWSKI

Konsultant podatkowy w Russell Bedford Poland. Student prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Przez okres studiów zdobywał doświadczenie w kancelariach zajmujących się sprawami prawnymi – podatkowymi. Od września 2011 związany jest z kancelarią Russell Bedford Poland. Specjalizuje się w dokumentowaniu transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami powiązаныmi.

Najem samochodów służbowych dla celów prywatnych

NAJEM SAMOCHODÓW SŁUŻBOWYCH DLA CELÓW PRYWATNYCH JAKO ALTERNATYWA DLA USTALENIA WARTOŚCI PIENIĘŻNEJ NIEODPŁATNEGO ŚWIADCZENIA W PIT OD 2015 R.

KONTROWERSJE ZWIĄZANE Z USTALENIEM SYSTEMU ROZLICZEŃ KORZYSTANIA PRZEZ PRACOWNIKÓW Z SAMOCHODÓW SŁUŻBOWYCH DLA CELÓW PRYWATNYCH – WARTOŚCI NIEODPŁATNEGO ŚWIADCZENIA Z TEGO TYTUŁU TRWAJĄ OD LAT 90-TYCH XX WIEKU. DO KOŃCA 2014 R., Z UWAGI NA BRAK SZCZEGÓLWEJ REGULACJI W ZAKRESIE OKREŚLANIA PRZYCHODU PRACOWNIKA Z TEGO TYTUŁU, STOSOWANYCH J BYŁO KILKA ROZWIĄZAŃ U PRACODAWCÓW:

Ustalenie z pracownikami, jaki limit kilometrów zostanie przez nich wykorzystany, co prowadzi do ustalenia wartości świadczenia, jako iloczynu uzgodnionego z pracownikiem limitu kilometrów na jazdy prywatne przez kilometrówkę.

- Ustalenie zryczałtowanej wartości świadczenia, która jest wyliczana na podstawie kryteriów takich jak, wysokości miesięcznej amortyzacji czy kosztów paliwa. Ryczałt taki kształtuje się na poziomie 200-400 złotych miesięcznie.
- Ustalenie ryczałtu wyliczonego w sposób wskazany w tiret 2 powyżej, ale z proporcją uwzględniającą

czas, który pracownik może przeznaczyć na jazdy do celów prywatnych.

Pozornym rozwiązaniem problemu dla firm, był brak wdrożenia jakiegokolwiek rozwiązania, czyli przyjęcie, iż samochody wykorzystywane są wyłącznie dla celów służbowych, nawet wówczas gdy pracownicy korzystali z samochodów służbowych także w okresach urlopowych. Organy skarbowe w łatwy sposób mogły stwierdzić, iż ryczałt taki został ustalony w oparciu o błędne przesłanki. Skrajnym przykładem systemu rozliczenia jazd prywatnych pracowników było określenie przez organ skarbowy

przychodu pracowników kontrolowanej jednostki na podstawie stawek dziennych stosowanych przez wypożyczalnie samochodów osobowych.

Od stycznia 2015 roku, z punktu widzenia przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, sprawa znalazła swoje rozwiązanie, jednak sposób traktowania ryczałtu za wykorzystanie samochodu dla celów prywatnych w podatku od towarów i usług oznacza konieczność poszukiwania alternatywnego rozwiązania, które rozwiąże sprawę zarówno na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych jak i podatku od towarów i usług. Skuteczną

alternatywą może okazać się najem samochodów służbowych na czas korzystania przez pracownika samochodu dla celów prywatnych.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Od stycznia 2015 ustawodawca wprowadził nowy system opodatkowania przychodu pracowników z tytułu korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych. Wprowadzone zostały zmiany do ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych i tak art. 12 tej ustawy regulujący przychody ze stosunku pracy rozszerzony został o trzy nowe jednostki redakcyjne, ustępy 2a-2c, które ustalają w przypadku dochodów ze stosunku pracy i umów pokrewnych ujętych w tym artykule wartość pieniężną nieodpłatnego świadczenia z tytułu wykorzystania samochodów służbowych do celów prywatnych.

Wartość pieniężną nieodpłatnego świadczenia przysługującego pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ustala się w wysokości:

- 1) 250 zł miesięcznie – dla samochodów o pojemności silnika do 1600 cm³;
- 2) 400 zł miesięcznie – dla samochodów o pojemności silnika powyżej 1600 cm³.

W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 kwot określonych w zdaniu poprzednim. Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samo-

chodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy wartością określoną ryczałtowo, a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

Wprowadzenie nowego systemu, w oparciu o zmianę przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych rozwiązuje kwestię rozliczenia wartości przychodu na gruncie przepisów tej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jest jednak nadal problematyczne na gruncie przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.

Podatek od towarów i usług

Na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy

o VAT, za podlegające opodatkowaniu odpłatne świadczenie usług uznaje się między innymi użycie towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika do celów innych niż jego osobistych podatnika lub jego pracownika. Podatnikowi musiało jednak przysługiwać, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych. Na podstawie tego przepisu opodatkowaniu może podlegać nieodpłatne używanie samochodów na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy o VAT opodatkowaniu nie podlega nieodpłatne używanie pojazdów samochodowych na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą, jeżeli:

- 1) kwota podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych pojazdów została ograniczona do

50 proc. (na podstawie art. 86a ust. 1 w zw. z art. 86a ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym od 1 kwietnia 2014 r.),

2) kwota podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia części składowych do tych pojazdów została ograniczona do 50 proc. kwoty podatku z faktury zakupu i jednocześnie z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych pojazdów podatnikowi nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Stosując powołane powyżej przepisy, opodatkowanie nowego ryczałtu samochodowego nie wystąpi, co komplikuje odliczenia VAT związane z zakupami dotyczącymi korzystania z samochodów służbowych.

Z uwagi na powyższe kontrowersje wynikające z treści przepisów ustawy VAT, korzystniejszym rozwiązaniem może okazać się wprowadzenie alternatywnego systemu rozliczenia korzystania z samochodu dla celów prywatnych polegającego na zawieraniu z pracownikami umów na odpłatne korzystanie z samochodu służbowego. Sam najem takich samochodów stanowiłby działalność gospodarczą pracodawcy, co powodowałoby, iż odliczenie przynajmniej części podatku VAT od wydatków nie byłoby zagrożone.

JACEK KALINOWSKI

Dyrektor biura Russell Bedford w Poznaniu. Posiada doświadczenie zdobyte w działach podatkowych międzynarodowych firm doradczych m.in. w KPMG, PWC. W latach 1999-2008 pracował jako Kierownik ds. Podatków w dużym międzynarodowym koncernie z branży spożywczej odpowiadając za bieżące zarządzanie sprawami podatkowymi grupy polskich Spółek koncernu. Po 2008 r. związany był z siecią doradczą BDO pełniąc funkcję Tax Managera, oraz z kancelariami prawnymi wykonując funkcję Doradcy Podatkowego. Jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im A. Mickiewicza w Poznaniu. Autor wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

Chcesz rozpocząć karierę w dynamicznej międzynarodowej, prężnie rozwijającej się organizacji, stawiasz na rozwój zawodowy, sukces i karierę – prześlij do nas swoją aplikację, nie omijamy żadnego życiorysu!

Aktualne oferty pracy i staży

STANOWISKO	DZIAŁ	MIEJSCOWOŚĆ
Konsultant w Departamencie Marketingu - Dział Rewizji Finansowej	Dział marketingu i szkoleń	Warszawa
Senior w Departamencie Doradztwa Podatkowego	Dział doradztwa podatkowego	Warszawa
Asystent w Dziale Audytu	Dział usług rewizyjnych	Warszawa
Specjalista w Dziale Audytu	Dział usług rewizyjnych	Warszawa
Senior w Dziale Audytu	Dział usług rewizyjnych	Warszawa
Konsultant w Departamencie Usług Kadrowo-Płacowych	Dział usług księgowych	Warszawa
Konsultant w Departamencie Usług Księgowych	Dział usług księgowych	Warszawa
Prawnik	Dział doradztwa prawnego	Warszawa
Konsultant w Departamencie Marketingu i Szkoleń	Dział marketingu i szkoleń	Warszawa
Biegły Rewident	Dział usług rewizyjnych	Warszawa
Konsultant w Departamencie Prawnym	Dział doradztwa prawnego	Warszawa
Samodzielny/a księgowy/a w Departamencie Usług Księgowych	Dział usług księgowych	Warszawa
Stażysta w Departamencie Marketingu i Szkoleń	Dział marketingu i szkoleń	Warszawa
Stażysta w Dziale Doradztwa Podatkowego	Dział doradztwa podatkowego	Warszawa
Stażysta w Dziale Doradztwa Podatkowego	Dział doradztwa podatkowego	Katowice

Wejdź na stronę www.russellbedford.pl i aplikuj!

Dług publiczny polski niewielki jak na Unię

TZW. NOWE KRAJE CZŁONKOWSKIE UNII EUROPEJSKIEJ, W TYM POLSKA, ZANOTOWAŁY W MINIONYM ROKU MNIJSZE ZADŁUŻENIE W SFERZE FINANSÓW PUBLICZNYCH OD TYCH PAŃSTW, KTÓRE ZNAJDUJĄ SIĘ W STREFIE EURO. CO WIĘCEJ, NASZ REGION WYKAZAŁ STABILNE PKB, NIE WYCHODZĄCE PONAD UNIJNĄ ŚREDNIĄ.

Polska, przede wszystkim w wyniku przejęcia przez państwo aktywów OFE, zarejestrowała bardzo korzystną relację długu do PKB – 56% średniej relacji w Unii, w czym wyprzedziło ją jedynie dziewięć innych państw. Pod koniec trzeciego kwartału 2014 roku relacja długu sektora rządowego i samorządowego do PKB w 28 krajach członkowskich Unii wynosiła 86,6% i była o 1,3 pkt % wyższa niż rok wcześniej. Jeszcze gorzej przedstawiała się sytuacja w strefie euro, gdzie relacja ta wzrosła w tym samym okresie z 91,1% do 92,1%.

Porównując te wyniki z poprzednimi latami, można stwierdzić, że dług publiczny w Unii Europejskiej niepokojąco się powiększył. W pułapce zadłużeniowej znalazło się kilka krajów, jak Włochy, Irlandia czy Hiszpania. Kraje te noszące wspólną nazwę PIIGS odnotowują

zwiększanie relacji długu do PKB. Dług publiczny Włoch powiększył się o 65 mld euro, w Hiszpanii wzrósł o 59 mld euro. Powiększający się dług wymusza cięcia budżetowe, brak środków na inwestowanie oraz zwiększanie podatków. Kraje te mogą zostać odcięte od funduszy unijnych. Deficyty budżetowe budzą obawę nowych członków Unii przed obciążeniami, jakie muszą ponosić z tytułu współczłonkostwa.

Przeprowadzona analiza finansowania długu publicznego, pokazuje mechanizm spłaty oparty na spłacie przy pomocy papierów rządowych – w przypadku krajów wiarygodnych, jak np. Wielka Brytania albo pożyczkach i kredytach, jak pokazuje przykład Grecji. Polska spłaca dług publiczny w wyważony sposób, opierając się na krajowej walucie.

	Relacja długu do PKB w %			Składowe długu w % PKB, 3 kw. 2014	
	3 kw. 2013	3 kw. 2014	Zmiana	Papierły dłużne	Pożyczki
Grecja	171,0	176,0	5,0	39,0	136,5
Włochy	127,8	13,8	4,0	111,2	10,5
Portugalia	127,8	131,4	3,6	66,6	56,8
Irlandia	124,2	114,8	-9,4	63,7	39,5
Hiszpania	91,8	96,8	5,0	77,3	19,1
Wlk. Brytania	86,6	87,9	1,3	78,7	1,6
UE28	85,3	86,6	1,3	81,0	15,3
Węgry	78,4	80,3	1,9	66,8	13,4
Niemcy	76,9	74,8	-2,1	54,7	19,7
Słowacja	56,5	55,4	-1,1	47,9	7,4
Polska	56,6	48,6	-8,0	38,7	9,8
Rep. Czeska	45,1	43,8	-1,4	39,6	4,0
Estonia	10,0	10,5	0,4	1,3	9,2

Źródło: opracowanie własne

Polska wyżej w Indeksie Wolności Gospodarczej

WSKAŹNIK WOLNOŚCI GOSPODARCZEJ (INDEX OF ECONOMIC FREEDOM, IEF) TO ROCZNY RAPORT PUBLIKOWANY PRZEZ THE WALL STREET JOURNAL I HERITAGE FOUNDATION, ZAWIERAJĄCY OPIS I OCENĘ OGRANICZEŃ, RESTRYKCYJNYCH PRZEPISÓW, ZAKRESU STOSOWANIA PRZYMUSU PRZEZ APARAT WŁADZY W SFERZE GOSPODARKI W RÓŻNYCH PAŃSTWACH ŚWIATA.

Polska awansowała w tegorocznym rankingu Indeksu Wolności Gospodarczej zajmując 42. miejsce na świecie, a 19 w Europie. Według raportu, zaprezentowanego we wtorek w Pałacu Prezydenckim Polska zmniejszyła poziom korupcji, a jej podatki są zachęcające dla inwestorów zagranicznych. Na przestrzeni ostatnich 5 lat Polska poprawiła swój wynik o 4,5 pkt. W ostatnim roku do polepszenia wyniku przyczyniła się poprawa w zakresie poziomu korupcji (+5,2), fiskalizmu (+6,0), wydatków publicznych (+3,9) oraz polityki monetarnej (+3,5).

W zestawieniu kolejno miejsca zajęły:

- Miejsce 1, Hongkong: 89,6 pkt
- Miejsce 2, Singapur: 89,4 pkt
- Miejsce 3, Nowa Zelandia: 82,1 pkt
- Miejsce 4, Australia: 81,4 pkt
- Miejsce 5, Szwajcaria: 80,5 pkt
- Miejsce 42, Polska: 68,6 pkt

GRAŻYNA ZAREMBA

Od 2011 roku pełni funkcję jednego z Partnerów Zarządzających w korporacji Russell Bedford Poland, firmy członkowskiej Russell Bedford International. W latach 2008 - 2011 związana z siecią doradczą BDO, pełniąc funkcję Associate w Departamencie Doradztwa Podatkowego. W latach 1995 - 2008 pracowała jako CFO w Canada Brokers, będącej członkiem międzynarodowej grupy finansowej PENTOR. Autorka wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego. Prelegentka na wykładach i szkoleniach z zakresu prawa podatkowego.

Zakres prac audytorów się rozszerzy

W NAJBLIŻSZYM CZASIE WCHODZĄ W ŻYCIE REGULACJE UNII EUROPEJSKIE W ZNACZĄCY SPOSÓB ROZSZERZAJĄCE OBOWIĄZKI BIEGŁEGO REWIDENTA.

Co konkretnie ulegnie zmianie?

Zmiany będą szczególnie rewolucyjne dla podmiotów, którym bardzo zależy na transparentności. Forma jednostronicowej opinii audytora zostanie znacząco rozbudowana. Pojawi się kilka elementów spośród których jednym z najważniejszych będzie opis najbardziej znaczących rodzajów ryzyka i najważniejsze spostrzeżenia z nimi związane.

Rozporządzenie dotyczy jednostek zainteresowania publicznego, czyli spółek publicznych, których akcje są notowane na rynku regulowanym, oraz instytucji finansowych, takich jak banki, ubezpieczyciele, biura maklerskie itd.

GRZEGORZ BŁASZKOWSKI

Partner Zarządzający odpowiedzialny za Departament Audytu i Usług Poświadczających. Absolwent kierunku Finanse i Bankowość Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, biegły rewident oraz członek ACCA. Przez

ponad 10 lat związany z wiodącymi firmami konsultingowymi. W latach 2009-2010 uczestniczył w pracach zespołu ACCA i Polskiego Instytutu Dyrektorów w zakresie przygotowania Kodeksu Dobrych Praktyk dla Komitetów Audytu.

Wdrożenie systemu controllingu przynosi korzyści nie tylko dużym firmom

CONTROLLING STANOWI SYSTEM INFORMACYJNY WSPIERAJĄCY PODEJMOWANIE DECYZJI W FIRMIE. TO OKREŚLONY STYL ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM. OCZYWIŚCIE WIELE FIRM WYKORZYSTUJE POSZCZEGÓLNE NARZĘDZIA CONTROLLINGOWE, TAKIE JAK: ANALIZA SPRZEDAŻY W PODZIALE NA KLIENTÓW/ RYNEK /KANAŁY DYSTRYBUCJI, PORÓWNYWANIE KOSZTÓW W POSZCZEGÓLNYCH OKRESACH, OPRACOWYWANIE PLANÓW INWESTYCYJNYCH, SPORZĄDZANIE OKRESOWYCH BUDŻETÓW ITD. PRACOWNICY PRZYGOTOWUJĄ LICZNE RAPORTY I ZESTAWIENIA DLA KIEROWNICTWA I ZARZĄDU. DZIAŁANIA TE, W WIELU PRZYPADKACH, NIE STANOWIĄ JEDNAK KOMPLEKSOWEGO I OPRACOWANEGO SPECJALNIE DLA DANEJ FIRMY SYSTEMU ZARZĄDZANIA POPRZEZ CONTROLLING.

Wiele osób uważa wielkość przedsiębiorstwa za nadrzędne kryterium podjęcia decyzji odnośnie wdrożenia systemu controllingowego twierdząc, że system ten ma sens i uzasadnienie jedynie w dużych jednostkach. Doświadczenia przedsiębiorstw pokazują jednak, że kryterium wielkości firmy nie powinno być jedynym wyznacznikiem wprowadzenia systemu controllingu.

Warto decyzję o implementacji controllingu w przedsiębiorstwie uzależnić nie tylko od skali prowadzonej działalności gospodarczej (mierzonej wielkością obrotów czy liczbą zatrudnionych osób), ale także uwzględnić:

- specyfikę działalności firmy,
- liczbę i rodzaj klientów,
- zakres prowadzonej działalności (lokalna, regionalna, globalna),
- zróżnicowanie sprzedawanych produktów / usług,
- ilość punktów sprzedaży,

- organizację sieci dystrybucyjnej (płaskie, czy szerokie kanały dystrybucji),
- stopień skomplikowania produkowanych wyrobów,
- źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji (krajowe, zagraniczne)

Można znaleźć wiele firm, których obroty sięgają kilkudziesięciu milionów złotych natomiast charakter prowadzonej działalności nie wymusza wdrażania zaawansowanych rozwiązań controllingowych. Z drugiej strony są też mniejsze podmioty gospodarcze z obrotami nieprzekraczającymi kilku lub kilkunastu milionów złotych, w których wartość dodana z implementacji controllingu jest znacząca.

Jakie sygnały powinny, zatem skłaniać przedsiębiorstwa (także te mniejszej i średniej wielkości) do wdrożenia systemu controllingu? Najbardziej powszechne spotykane w praktyce, na które warto zwrócić uwagę to:

- brak wiarygodnych i bieżących danych do podejmowania decyzji biznesowych,
- brak monitoringu przychodów i kosztów według ustalonych kryteriów gwarantujących powodzenie przedsiębiorstwa na rynku,
- niski poziom zaangażowania pracowników w realizację osiągnięcia wyznaczonych celów operacyjnych w firmie,
- brak procesu planowania, a tym samym zabezpieczenia funkcjonowania przedsiębiorstwa w krótkim oraz długim okresie.

Nowoczesne i skuteczne wdrożenie controllingu jest związane przede wszystkim z wprowadzeniem centrów odpowiedzialności. U podstaw koncepcji „centrów odpowiedzialności” leży założenie, że koszty i przychody nie mogą być żywiołem, nie mogą istnieć koszty „niczyje”. Na koszty i przychody trzeba świadomie oddziaływać, za każdy ich składnik musi odpowiadać określona komórka lub dział. Rozwiązanie takie skłania pracowników do rzetelnej analizy danych wprowadzanych do budżetów. Przypisanie dodatkowo kompetencji do podejmowania decyzji i odpowiedzialności za nie zwiększa zaangażowanie kadry w wypracowywanie zaplanowanego wyniku. Wdrożenie controllingu to zmiana stylu zarządzania polegającego na jego decentralizacji.

Praktyka wskazuje, że wartość dodana dla przedsiębiorstw wdrażających controlling obejmuje:

- większe zaangażowanie pracowników w realizację planów poprzez wdrożenie systemu motywacyjnego związanego także z większą odpowiedzialnością,
- samodzielność kierowników ośrodków odpowiedzialności w zakresie planowania, weryfikacji i analizy odchyleń,
- jednolity i uporządkowany sposób zapisywania danych w systemie oraz dostęp do bieżącej informacji w postaci użytecznych raportów,
- „skrojony na miarę” proces planowania dostosowany do charakteru jednostki i specyfiki branży jej działania,
- wykorzystanie systemu wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami,
- analizę odchyleń pozwalającą na elastyczne dostosowywanie do zmieniających się warunków otoczenia

Szybki rozwój firm oraz zmiany zachodzące w świecie biznesu często wręcz wymuszają wdrożenie controllingu nawet w małych firmach chcących utrzymać się na rynku oraz zyskiwać i budować trwałe przewagi konkurencyjne.

Zaprojektowanie i wdrożenie koncepcji systemu controllingu w danej firmie może zostać zrealizowane we własnym zakresie poprzez powołanie zespołu wdrożeniowego z określonymi zadaniami, przy jednoczesnym poparciu ze strony zarządu, albo przy pomocy ze-

wnętrznego doradcy/ konsultanta, który może często wdrożyć controlling szybciej i lepiej. Osobie/ firmie zewnętrznej łatwiej jest bowiem zdyscyplinować pracowników do współpracy, przekonać do koniecznych zmian, uzasadnić nowe rozwiązania i sprawnie przeprowadzić cały proces implementacji. Warto przy tym podkreślić, że wdrożenie controllingu w małej firmie nie musi wiązać się z zakupem specjalnego i często drogiego oprogramowania. Implementacja systemu może opierać się na istniejących już w firmie rozwiązaniach informatycznych i wymaga jedynie ich wykorzystania w większym niż do tej pory stopniu (np. zaprojektowanie raportów/ analiz z wykorzystaniem zaawansowanego programu Excel w oparciu o dostosowane dane z istniejącego systemu księgowego).

Zatem przełamując stereotypy warto na koniec jeszcze raz podkreślić, że system controllingu nie jest i nie powinien być jedynie domeną dużych firm. Przy odpowiednim jego zaprojektowaniu i wdrożeniu może stanowić nieocenioną pomoc w zarządzaniu każdym, nawet niewielkim przedsiębiorstwem, które dzięki niemu ma szansę sprawniej działać oraz szybciej identyfikować i wykorzystywać szanse rozwoju i budowania trwałych przewag konkurencyjnych.

MONIKA BŁASZKOWSKA

Absolwentka kierunku Finanse i Bankowość Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. W latach 2001–2006 jako pracownik BDO Polska zaangażowana w badanie sprawozdań finansowych czołowych przedsiębiorstw polskich z wielu branż, w tym także jednostek notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Posiada bogate doświadczenie w controllingu i rachunkowości. Pracowała m.in. dla znanych, ogólnopolskich firm z branży budowlanej oraz medycznej. W 2008 r. objęła stanowisko Kontrolera Finansowego Grupy Burda Media w Polsce, będącej częścią jednego z największych i najbardziej rozpoznawalnych koncernów medialnych na świecie.

SZKOLENIA WYJAZDOWE

SZKOLENIA WYJAZDOWE PROPONOWANE SĄ WYMAGAJĄCYM FIRMOM, KTÓRE OPRÓCZ NABYCIA PRAKTYCZNEJ WIEDZY Z ZAKRESU AKTUALNYCH PRZEPISÓW I ZMIAN W PODATKACH, FINANSACH, PRAWIE CZY RACHUNKOWOŚCI, CHCĄ ZAPEWNIĆ SWOIM PRACOWNIKOM MOŻLIWOŚĆ REGENERACJI I NABRANIA SIĘ DO DALSZEJ OWOCNEJ PRACY.

Szkolenia wyjazdowe organizowane są w najlepszych ośrodkach wypoczynkowych w Polsce, które oferują szereg dodatkowych atrakcji relaksacyjnych jak SPA, baseny, termy, jak również atrakcji strictly dla aktywnych osób: golf, nauka jazdy konno, wycieczki objazdowe. Jednocześnie prowadzący nasze szkolenia to pracownicy Russell Bedford, którzy na codzień zajmują się problemami naszych Klientów związanymi z podatkami i prawem, a nie teoretycy prowadzący jedynie szkolenia. Zachęcamy do korzystania z naszych szkoleń wyjazdowych.

LISTA SZKOLEŃ WYJAZDOWYCH

DOKUMENTACJA PODATKOWA I CENY TRANSFEROWE – NOWE REGULACJE OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2015 R.

Gdańsk, 9-11 czerwiec 2015 r, Hotel Rezydent, cena: 1599 zł netto

NOWELIZACJA VAT, CIT I ORDYNACJA PODATKOWA W 2015 R.

Sopot, 9-11 czerwiec 2015 r, Hotel Rezydent, cena: 1599 zł netto

UMOWY CYWILNOPRAWNE – Z UWZGLĘDNIENIEM ZMIAN PROJEKTOWANYCH W 2015-2016

Sopot, 9-11 czerwiec 2015 r, Hotel Rezydent, cena: 1599 zł netto

Informacje: szkolenia@russellbedford.pl, tel: 22 276 61 84

PRZYJĘTA ZMIANA
CHRONI OBYWATEŁA
W TEN SPOSÓB, IŻ
BRAK OŚWIADCZENIA
BĘDZIE WIĄZAŁ SIĘ
Z PRZYJĘCIEM SPADKU
Z DOBRODZIEJSTWEM
INWENTARZA,
W WYNIKU CZEGO
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
ZA DŁUGI BĘDZIE
OGRANICZONA
JEDYNIĘ DO STANU
CZYNNEGO SPADKU

Zmiany zasady odpowiedzialności za długi spadkowe

W DNIU 6 LUTEGO 2015 ROKU SEJM PRZYJĄŁ USTAWĘ O ZMIANIE USTAWY Z DNIA 23 KWIEŃNIA 1964 ROKU KODEKS CYWILNY (DZ. U. Z 2015 R., NR 4). JEDNĄ ZE ZMIAN JEST PODJĘTA PRZEZ USTAWODAWCĘ KWESTIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SPADKOBIERCY ZA DŁUGI SPADKOWE.

Dotychczas obowiązujące przepisy nie były przychylnie obywatelowi, natomiast obecne ich brzmienie ma na celu ochronę obywateli przed niekorzystnymi skutkami wynikającymi z niektórych postanowień ustawy.

Najistotniejszą zmianą przepisów w zakresie przepisów o spadku, z punktu widzenia spadkobierców jest zmiana dotycząca braku złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Do tej pory, brak złożenia takiego oświadczenia skutkowało przyjęciem spadku wprost, tj.

wraz z nieograniczoną odpowiedzialnością za długi wchodzące w skład spadku.

Przyjęta zmiana chroni obywatela w ten sposób, iż brak oświadczenia będzie wiązało się z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza, w wyniku czego odpowiedzialność za długi będzie ograniczona jedynie do stanu czynnego spadku, tj. do wartości aktywów spadku.

Przyjęcie w ww. zakresie zmian przepisów, pomimo jednoczesnego wprowadzenia rozwiązań służących również ochronie wierzyciela spadkowego jest

zdecydowanym ruchem ustawodawcy mającym na celu ochronę spadkobiercy, jak również ograniczenie sporów wynikających ze skutków przyjmowania spadku z nieograniczoną odpowiedzialnością.

MARCIN JAKLEWICZ

Od października 2013r. związany z kancelarią Russell Bedford Poland jako konsultant prawno-podatkowy. Doświadczenie zawodowe przez okres studiów zdobywał jako praktykant w kancelarii prawnej w dziale prawa korporacyjnego oraz dziale zamówień publicznych. W okresie późniejszym związany z branżą motoryzacyjną. Odbił staż w dziale prawnym spółki zajmującej się obsługą flot samochodowych, następnie pełnił rolę asystenta w centralnej jednostce polskiego przedstawicielstwa producenta samochodów. Absolwent Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W roku akademickim 2013/2014 słuchacz Podyplomowych Studiów Podatkowych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Delegacja czy oddelegowanie?

CZY WYSŁANIE PRACOWNIKA POLSKIEJ FIRMY DO WYKONYWANIA SWOICH OBOWIĄZKÓW PRACOWNICZYCH POZA TERYTORIUM POLSKI JEST ZAGRANICZNĄ PODRÓŻĄ SŁUŻBOWĄ (DELEGACJĄ) CZY TEŻ MOŻE TEN WYJAZD MA CHARAKTER ODDELEGOWANIA PRACOWNIKA? ROZRÓŻNIENIE TO JEST NIEZWYKLE WAŻNE NIE TYLKO NA GRUNCIE PRAWA PRACY, ALE TAKŻE NA GRUNCIE PRZEPISÓW PRAWA PODATKOWEGO.

Definicję podróży służbowej zawiera art. 77[5] § 1, kodeksu pracy, zgodnie z którym pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Kodeks pracy nie zawiera natomiast definicji oddelegowania. Z kolei pojęcie i charakter oddelegowania zostało skonstruowane na gruncie orzecznictwa i doktryny. Przez oddelegowanie pracownika rozumie się przejściowe wykonywanie przez niego pracy poza stałym miejscem pracy na polecenie pracodawcy.

Art. 77[5] § 1 k.p. regulujący pojęcie podróży służbowej odnosi się do zdarzenia incydentalnego w stosunku do pracy

umówionej i wykonywanej zwykle w ramach stosunku pracy. Podstawę formalną podróży służbowej stanowi polecenie wyjazdu służbowego, które powinno określać zadanie oraz termin i miejsce jego realizacji. Zadanie to musi być skonkretyzowane i nie może mieć charakteru generalnego. Wykonywaniem zadania służbowego nie jest więc wykonywanie pracy określonego rodzaju, wynikającej z charakteru zatrudnienia. Praca taka nigdy nie jest bowiem incydentalna, ale permanentna i ustawiczna.

Zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie (wyrok SN z dnia 22 lutego 2008 r., I PK 208/07Lexis.pl nr 2021984) podróż służbową charakteryzują trzy główne cechy:

- jest ona odbywana poza miejscowością, w której mieści się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy pracownika;
- obowiązek jej odbycia wynika z polecenia pracodawcy, któremu pracownik zobowiązany jest się podporządkować, jeśli polecenie to nie pozostaje w sprzeczności z przepisami pracy lub umową o pracę (art. 100 k.p.);

- podróż ta jest podejmowana w celu wykonania określonego przez pracodawcę zadania służbowego, co oznacza, że ma charakter incydentalny.

Jednocześnie, aby można było mówić o odbywaniu przez pracownika podróży służbowej, wszystkie wskazane powyżej przesłanki muszą wystąpić łącznie, a brak jednej z nich wyklucza możliwość zakwalifikowania pracy wykonywanej przez pracownika jako podróży służbowej.

Próbując wskazać różnice pomiędzy podróżą służbową (delegacją) a oddelegowaniem, stwierdzić należy, że z podróżą służbową mamy do czynienia wtedy, gdy zostaną spełnione następujące przesłanki:

- dotychczasowa umowa między pracodawcą a pracownikiem nie wymaga zmian postanowień umownych,

- świadczenie pracy poza siedzibą pracodawcy lub stałym miejscem pracy jest tymczasowe i ma charakter incydentalny,
- podróż służbową cechuje mniejszy stopień formalizacji – brak zmiany łączącego strony stosunku pracy (w przeciwieństwie do oddelegowania),
- podróż służbowa jest rezultatem polecenia wyjazdu służbowego – polecenie takie powinno określać zadanie oraz termin i miejsce jego realizacji,
- w ramach podróży służbowej mamy do czynienia z odpowiedzialnością pracownika przed tą samą osobą, przed którą jest odpowiedzialny w ramach swojego normalnego stosunku służbowego,
- w umowie o pracę jako miejsce pracy wskazane jest miejsce, z którego pracownik jest wysyłany, by wykonać obowiązki w innym miejscu, a nie miejsce, do którego jest wysyłany.

Przykładowo, kierowca transportu międzynarodowego odbywający podróże w ramach wykonywania umówionej pracy i na określonym w umowie obszarze, jako miejsce świadczenia pracy nie jest w podróży służbowej w rozumieniu art. 77[5] § 1 k.p. (uchwała z dnia 19 listopada 2008 r. w składzie 7 sędziów Sądu Najwyższego, II PZP 11/08, Lexis.pl nr 1965810). Także przedstawiciele handlowi wykonujący obowiązki pracownicze na pewnym obszarze geograficznym nie

przebywają w podróży służbowej (wyrok z dnia 3 grudnia 2008 r., I PK 107/08, OSNP 2010, Nr 11-12, poz. 133; wyrok z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 140/08, MoPr 2009, Nr 6, s. 282).

Różnica pomiędzy delegacją a oddelegowanie ma szczególne znaczenie w kontekście skutków podatkowych. W przypadku delegacji służbowej pracodawca ma obowiązek wypłaty należności z tytułu diet, zwrotu kosztów podróży i noclegów. Natomiast w przypadku oddelegowania

RÓŻNICA POMIĘDZY DELEGACJĄ A ODDELEGOWANIE MA SZCZEGÓLNE ZNACZENIE W KONTEKŚCIE SKUTKÓW PODATKOWYCH.

ten obowiązek nie istnieje. Szczegółowe zasady rozliczania podróży służbowych reguluje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r., w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Rozporządzenie te weszło w życie dnia 1 marca 2013 r

Podsumowując, podstawowym kryterium rozróżniającym delegację i oddelegowanie jest zapis w umowie o pracę definiujący miejsce pracy pracownika. Sam rodzaj pracy czy powiązania między spółkami nie przesądza o miejscu pracy i nie jest wystarczające do stwierdzenia, że miejsce pracy jest ruchome. Jeżeli zgodnie z treścią umów o pracę

zawartych z pracownikami, ich miejscem pracy jest wyłącznie jedna miejscowość (tylko ją wymieniono w umowie jako miejsce wykonywania pracy), niemożliwy jest wniosek, że pracownicy mają obowiązek wykonywania pracy w innych miejscowościach i że ich miejsca pracy są ruchome (zmiennie). Tym samym odbywane przez nich podróże w celu wykonywania pracy w innym miejscu powinny być zakwalifikowane jako podróż służbowa, a nie oddelegowanie. Jeżeli zaś z treści umowy o pracę wynika, że miejscem pracy może być czasowo obszar innego kraju, to w takim wypadku pracownik, pracując za granicą znajdzie się w oddelegowaniu.

Poza tym, konieczne jest także wzięcie pod uwagę charakteru tych podróży. Podróż służbowa jest bowiem podejmowana dla wykonania ściśle

określonego zadania służbowego, o charakterze incydentalnym, a nie permanentnym. W pojęciu tym nie mieści się wyjazd pracownika do innego kraju, czy do innej miejscowości znajdującej się na terenie kraju, w którym pracownik stale wykonuje pracę na rzecz pracodawcy. Określenie incydentalnego bądź permanentnego charakteru wykonywanych przez pracownika zadań jest jednak możliwe dopiero po dokładnej analizie konkretnego stanu faktycznego.

IZABELA PRUSZYŃSKA

Od października 2014 r. związana z Kancelarią Russell Bedford Poland. Absolwentka Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Białymstoku. Obecnie jest aplikantką radcowską przy OIRP w Warszawie. W latach 2012-2014 współpracowała z warszawskimi kancelariami prawnymi, prowadząc sprawy m.in. z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego oraz reprezentując klientów przed Sądami I i II instancji. Praktyczne doświadczenie zdobywała także jako specjalista jednego z portali prawniczych udzielając porad prawnych z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego i prawa pracy.

CODZIENNY KOMENTARZ FOREX

*„Rynek Forex jest dla wszystkich
- pamiętajmy tylko
aby inwestować na nim z głową”*

Rynek walutowy (FOREX - foreign exchange) jest największym ze wszystkich rynków na świecie. Dzienny obrót wynosi ponad 1,5 bln dolarów amerykańskich. Przy tak wysokiej płynności dokonywanie transakcji jest prawie zawsze możliwe i natychmiastowe

Inwestując na tak specyficznym rynku, potrzebne są aktualne informacje o poszczególnych kursach walut i aktualnych informacjach z rynku. Dlatego wspólnie z Domem Maklerskim BOŚ Banku, zapraszamy do lektury codziennych komentarzy rynku walut.

Zapraszamy na www.russellbedford.pl

www.russellbedford.pl
office@russellbedford.pl

RUSSELL BEDFORD

Nasze Biura

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02

E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21

E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Poznań

ul. Taczaka 24
61-819 Poznań
T: 61 307 10 00
F: 22 427 44 02

E: poznan@russellbedford.pl